

Η κοινωνική ζωή στο Βυζάντιο - Πανηγύρια

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Φωτό: nektariakarantzi.blogspot.com

Το πανηγύρι κατά κύριο λόγο αποτελεί θρησκευτική γιορτή που τελείται για να τιμηθεί η μνήμη του αγίου στον οποίο είναι αφιερωμένος ο ναός μιας περιοχής. Συχνά στον περίβολο του ναού ή σε αδόμητο χώρο μπροστά του οι πιστοί συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις, όπως χορούς, τραγούδια ή φαγητό. Η εμποροπανήγυρη είναι μια υπαίθρια αγορά, που στήνεται με την ευκαιρία ενός πανηγυριού, και όπου γίνονται αγοραπωλησίες προϊόντων ή ζώων. Οι εμποροπανηγύρεις συνήθως αποτελούν μη μόνιμες αγορές, που συνδέονται με κάποια εορταστική εκδήλωση.

Τα πανηγύρια, αν και αρχικά αποδοκιμάστηκαν από τους **Πατέρες της Εκκλησίας** ως κατάλοιπα ειδωλολατρικών θρησκευτικών εορτών που προήγαγαν το πνεύμα του κέρδους και την ελαφρότητα των ηθών, συνέβαλαν στην ανάπτυξη του εμπορίου, ιδιαίτερα στις επαρχιακές πόλεις, αποφέροντας σημαντικά οικονομικά οφέλη για την εκκλησία και το κράτος. Για την πραγματοποίηση των εμποροπανηγύρεων βασικό ρόλο έπαιζε η εμπορικότητά και η γεωγραφική θέση κάθε πόλης, καθώς και η ύπαρξη ή όχι λιμανιού και σημαντικού χερσαίου δρόμου αφού πολλοί άνθρωποι ταξίδευαν από μακριά για να πραγματοποιήσουν τις αγορές τους. Σημαντικές εμποροπανηγύρεις ήταν αυτές που διεξάγονταν στη Θεσσαλονίκη στην εορτή του Αγίου Δημητρίου και της Τραπεζούντας στην εορτή του Αγίου Ευγενίου.

Η διάρκεια των εμποροπανηγύρεων δεν ήταν προκαθορισμένη· μπορούσε να

διαρκέσει λίγες ή πολλές μέρες, ανάλογα με την επιτόπια ζήτηση. Προκαθορισμένος δεν ήταν ούτε ο χώρος διεξαγωγής τους, καθώς άλλες φορές στήνονταν μπροστά στους εορτάζοντες ναούς και άλλες έξω από τα τείχη της πόλης. Προτιμούσαν πάντως τα ελεύθερα και επίπεδα μέρη για να έχουν μεγαλύτερο χώρο στη διάθεσή τους οι έμποροι για να απλώσουν τηνπραμάτειά τους, που περιλάμβανε σκεύη, υφάσματα, χαλιά, τρόφιμα, δέρματα και ζώα (άλογα, βόδια, πρόβατα και χοίρους) αλλά και για να μπορούν να κινηθούν με μεγαλύτερη ευκολία οι αγοραστές ανάμεσα στις σκηνές. Οι εκτός των τειχών χώροι προτιμούνταν και για λόγους ασφαλείας αφού συχνά στα πανηγύρια προσέρχονταν ξένοι που μπορούσαν να είναι κατάσκοποι ή εχθροί.

Ο χώρος της αγοράς αποτελούσε ένα σημαντικό κομμάτι της κοινωνικής ζωής των κατοίκων της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Η ατμόσφαιρα που επικρατούσε σε αυτήν ήταν χαλαρή δίνοντας στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να ξεφύγουν από τα προβλήματα τους, να κοινωνικοποιηθούν και να διασκεδάσουν. Η διασκέδαση περιλάμβανε θεάματα όπως αυτοσχέδιες παραστάσεις μίμων και ακροβατών και επιδείξεις ζώων, που επιδίδονταν σε παιχνίδια και περιφέρονταν στους δρόμους. Τους άρεσε ακόμα να παρακολουθούν ταχυδακτυλουργούς αλλά και ανθρώπους που διέφεραν από το μέσο όρο, όπως γίγαντες και νάνους, αλλά και σιαμαίους που επιδεικνύονταν σε δημόσιους χώρους και σε δρόμους.

Πηγή: exploringbyzantium.gr